

UZASADNIENIE

Na podstawie zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Wyrokiem Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy w sprawie o sygn. akt V K 285/99 skazano oskarżonego M. K. na karę 2 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności za przestępstwo z art. 280 § 1 k.k. Sąd Okręgowy w Warszawie XI Wydział Penitencjarny i Nadzoru nad Wykonywaniem Orzeczeń Karnych, postanowieniem z dnia 5 grudnia 2013 r., sygn. XI Kow 3704/13, udzielił oskarżonemu M. K. czteromiesięcznej przerwy w odbywaniu kary pozbawienia wolności, to jest do dnia 5 kwietnia 2014 r. (dowód: zawiadomienie o przestępstwie k. 1, dane o karalności k. 142-143, informacja z (...) KGP Osadzony k. 2, przeglądarka przerw w karze k. 5, postanowienie Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 5 grudnia 2013 r. k. 58). Wcześniej postanowieniem z dnia 5 kwietnia 2013 r. udzielono oskarżonemu przerwy w wykonaniu kary do dnia 5 października 2013 r. (dowód: postanowienie Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 5 kwietnia 2013 r. k. 38-39).

M. K. pismem z dnia 24 marca 2014 r. wystąpił z wnioskiem o udzielenie dalszej przerwy w odbywaniu kary pozbawienia wolności z powodu dolegliwości związanych z przewlekłym zapaleniem trzustki powikłanym cukrzycą (dowód: wniosek k. 2 z akt o sygn. XI Kow 936/14). Oskarżony nie wystąpił z jednoczesnym wnioskiem o wstrzymanie wykonania kary pozbawienia wolności, albowiem był przekonany, że w związku ze złożeniem wniosku, a następnie zażalenia na postanowienie Sądu Okręgowego nie ma obowiązku stawiennictwa w zakładzie karnym (dowód: wyjaśnienia oskarżonego k. 124-126, k. 41).

Oskarżony M. K. nie stawił się w jednostce penitencjarnej w dniu 6 kwietnia 2014 r. ani w ciągu następnych trzech dni (dowód: zawiadomienie o przestępstwie k. 1, informacja z ZK W. B. k. 20, informacja z (...) W. II k. 23, wniosek o zatrzymanie k. 32).

Oskarżony od dłuższego czasu jest przewlekle chory na zapalenie trzustki w przebiegu kamicy żółciowej po przebytej cholecystektomii z cukrzycą (karta leczenia szpitalnego k. 160-161, orzeczenie o niepełnosprawności k. 162, karty leczenia k. 163, k. 164). W okresie od 3 kwietnia 2014 r. do 9 kwietnia 2014 r. przebywał on na Oddziale Chorób Wewnętrznych Endokrynologii i Diabetologii Szpitala MSWiA przy ul. (...) w W. z rozpoznaniem m.in. zdekompensowanej cukrzycy i przewlekłego zapalenia trzustki (dowód: karta wypisowa k. 154). W dniu 9 kwietnia 2014 r. wystawiono oskarżonemu skierowanie do Szpitala MSWiA Kliniki (...), Endokrynologii i Diabetologii z terminem uzgodnionego przyjęcia w dniu 30 maja 2014 r. (dowód: skierowanie do szpitala z dnia 9 kwietnia 2014 r. k. 11 z akt sprawy XI K. 936/14). Na dzień 3 czerwca 2014 r. umówiono M. K. na gastro i kolonoskopię (dowód: karta wypisowa k. 154).

M. K. otrzymał wezwanie na posiedzenie w dniu 15 kwietnia 2014 r., ze wskazaniem, że jego stawiennictwo jest obowiązkowe (wezwanie k. 7 akt sprawy sygn. XI Kow 936/14). Oskarżony stawił się na posiedzenie Sądu Okręgowego (protokół posiedzenia k. 139-140). Sąd Okręgowy w Warszawie postanowieniem z dnia 15 kwietnia 2014 r. odmówił oskarżonemu udzielenia dalszej przerwy w wykonywaniu kary (dowód: postanowienie Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 15 kwietnia 2014 r. k. 102). Na to postanowienie oskarżony złożył zażalenie, które zostało rozpoznane w dniu 22 maja 2014 r. przez Sąd Apelacyjny w Warszawie, który utrzymał w mocy zaskarżone postanowienie (dowód: postanowienie Sądu Apelacyjnego w Warszawie k. 117-118).

Oskarżonego zatrzymano w miejscu zamieszkania i osadzono w dniu 7 maja 2014 r. (dowód: dane o karalności k. 142-143, odwołanie wniosku o zatrzymanie k. 27 z akt sprawy XI K. 936/14, wyjaśnienia oskarżonego k. 124-126).

Oskarżony był hospitalizowany w okresie od 18 sierpnia 2014 r. do 22 grudnia 2014 r. w Oddziale Chorób Wewnętrznych AŚ W. M., gdzie stwierdzono, że nadaje się on do zabiegu operacyjnego trzustki. Dnia 1 lutego 2015 r. został przewieziony do Szpitala (...), zaś 2 lutego 2015 r. konsultowany chirurgicznie (dowód: opinia o stanie zdrowia k.

134). Postanowieniem z dnia 12 lutego 2015 r. oskarżonemu udzielono kolejnej przerwy w karze do dnia 12 maja 2015 r. z uwagi na konieczność zapewnienia odpowiedniego leczenia, którego przeprowadzenie w warunkach zakładu karnego nie jest możliwe (dowód: postanowienie Sądu Okręgowego Warszawa-Praga w Warszawie o udzieleniu przerwy k. 128). Pismem z dnia 25 marca 2015 r. M. K. wystąpił o udzielenie przerwy w karze pozbawienia wolności, zaś po otrzymaniu zawiadomienia, że posiedzenie odbędzie się dnia 15 czerwca 2015 r., złożył w Sądzie Rejonowym dla Warszawy-Woli w W. w dniu 13 maja 2015 r. wniosek o wstrzymanie wykonania kary pozbawienia wolności do dnia 15 czerwca 2015 r. (dowód: wniosek oskarżonego k. 129, zawiadomienie k. 130, wniosek oskarżonego k. 131). Postanowieniem z dnia 14 maja 2015 r. Sąd Rejonowy wniosek oskarżonego uwzględnił i wstrzymał wykonanie wyroku Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy z dnia 24 sierpnia 1999 r., V K 285/99 (dowód: postanowienie Sądu Rejonowego dla Warszawy-Woli w W. z dnia 14 maja 2015 r. k. 132). Postanowieniem z dnia 15 czerwca 2015 r. Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie udzielił oskarżonemu dalszej przerwy w wykonywaniu kary pozbawienia wolności na okres 6 miesięcy, tj. do dnia 12 listopada 2015 r. (dowód: postanowienie Sądu Okręgowego Warszawa-Praga w Warszawie z dnia 15 czerwca 2015 r. k. 133).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie: zawiadomienia o przestępstwie (k. 1), informacji z (...) KGP Osadzony (k. 2), przeglądarki przerw w karze (k. 5), informacji z ZK W.-B. (k. 20), informacji z (...) W. II (k. 23), wniosku o zatrzymanie (k. 32), postanowienia Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 5 kwietnia 2013 r. (k. 38-39), postanowienia Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 5 grudnia 2013 r. (k. 58), postanowienia Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 22 maja 2014 r. (k. 117-118), postanowienia Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 15 kwietnia 2014 r. (k. 102), danych o karalności (k. 142-143), częściowo wyjaśnień oskarżonego (k. 124-126, k. 41), postanowienia Sądu Okręgowego Warszawa-Praga w Warszawie z dnia 12 lutego 2015 r. (k. 128), wniosków oskarżonego (k. 129, k. 131), zawiadomienia (k. 130), postanowienia Sądu Rejonowego dla Warszawy-Woli w W. z dnia 14 maja 2015 r. (k. 132), postanowienia Sądu Okręgowego Warszawa-Praga w Warszawie z dnia 15 czerwca 2015 r. (k. 133), opinii o stanie zdrowia (k. 134), protokołu posiedzenia (k. 139-140), karty wypisowej (k. 154), karty leczenia szpitalnego (k. 160-161), orzeczenia o niepełnosprawności (k. 162), karty leczenia (k. 163, k. 164), wniosku (k. 2 z akt o sygn. XI Kow 936/14), wezwania (k. 7 akt sprawy sygn. XI Kow 936/14), skierowania do szpitala z dnia 9 kwietnia 2014 r. (k. 11 z akt sprawy XI K. 936/14), odwołania wniosku o zatrzymanie (k. 27 z akt sprawy XI K. 936/14).

Oskarżony M. K., zarówno w toku postępowania przygotowawczego (k. 41), jak i sądowego (k. 124-126), nie przyznał się do popełnienia zarzucanego mu czynu.

Jak wyjaśnił oskarżony w postępowaniu przygotowawczym, złożył wniosek o dalszą przerwę w karze, której mu nie udzielono i na to postanowienie złożył zażalenie do Sądu Apelacyjnego w Warszawie. Wskazał, że przedłożył zaświadczenia o leczeniu i był zaskoczony, że nie udzielono mu dalszej przerwy. Podniósł, że w żaden sposób nie ukrywał się, a do zakładu karnego nie zgłosił się z uwagi na to, że czekał na posiedzenie w Sądzie Apelacyjnym.

W postępowaniu sądowym oskarżony wskazał, że na posiedzeniu sądu penitencjarnego pouczono go, że nie musi stawiać się w zakładzie karnym do rozpoznania jego zażalenia przez Sąd Apelacyjny. Wyjaśnił, że nie stawiał się w zakładzie karnym po upływie przerwy z uwagi na to, że złożył zażalenie na postanowienie Sądu Okręgowego i czekał na posiedzenie Sądu Apelacyjnego, a także ze względu na to, że miał umówiony termin operacji. Wskazywał na swoje poważne problemy z trzustką, która powinna być usunięta. Nie był w stanie podać, czy wiedział, kiedy upływała przerwa i że w czasie posiedzenia Sądu Okręgowego okres przerwy upłynął.

Sąd zważył, co następuje:

Wyjaśnienia oskarżonego Sąd uznał za wiarygodne w przeważającej części. Za zgodne z prawdą Sąd uznał informacje oskarżonego, iż złożył wniosek o dalszą przerwę w karze, że przerwy tej mu nie udzielono, a także iż na to postanowienie złożył zażalenie. Ta część jego wyjaśnień pozostaje w zgodzie z dokumentami zawartymi w aktach sprawy oraz sprawy o sygn. XI Kow 936/14, w szczególności: wniosku (k. 2 z akt o sygn. XI Kow 936/14), postanowienia Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 22 maja 2014 r. (k. 117-118) oraz postanowienia Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 15 kwietnia 2014 r. (k. 102). Prawdziwa jest również ta część wyjaśnień oskarżonego, w której podnosi, że

starając się o dalszą przerwę złożył dokumentację dotyczącą jego leczenia, co również znajduje potwierdzenie w dokumentach, w szczególności skierowaniu do szpitala z dnia 9 kwietnia 2014 r. (k. 11 z akt sprawy XI K. 936/14). Sąd dał również wiarę twierdzeniu oskarżonego, że w żaden sposób się nie ukrywał, a do zakładu karnego nie stawiał się z uwagi na starania o udzielenie przerwy. Z materiału dowodowego sprawy nie wynika, aby oskarżony przebywał w miejscu innymi niż podane przy opuszczaniu zakładu karnego. Ponadto, w ocenie Sądu, jest zgodne z doświadczeniem życiowym konsekwentne twierdzenie oskarżonego, iż nie był świadomy bezprawności swojego działania w sytuacji, gdy wystąpił z wnioskiem o dalszą przerwę, który nie został prawomocnie rozstrzygnięty, a nadto wobec posiadanego skierowania na operację. Wyjaśnienia oskarżonego w tym zakresie uprawdopodobnia również dokumentacja złożona przez niego, a dotycząca jego późniejszych starań o udzielenie przerwy, w trakcie których występował on jednocześnie o wstrzymanie wykonania kary pozbawienia wolności (dowód: wniosek oskarżonego k. 129, zawiadomienie k. 130, wniosek oskarżonego k. 131). W ocenie Sądu, oskarżony mógł wcześniej nie mieć wiedzy, iż brak orzeczenia w przedmiocie wstrzymania wykonania kary zobowiązuje go do powrotu do zakładu karnego po okresie przerwy, niezależnie od tego, że postępowanie z wniosku o udzielenie dalszej przerwy wciąż jest w toku. Ponadto za prawdziwe Sąd uznał twierdzenia oskarżonego, że ma on poważne problemy z trzustką, potwierdza to bowiem bogata dokumentacja medyczna dotycząca stanu zdrowia M. K. zawarta w aktach sprawy.

Sąd uznał natomiast za niewiarygodną tę część wyjaśnień oskarżonego, w których wskazuje, iż na posiedzeniu sądu penitencjarnego pouczono go, że nie musi stawiać się w zakładzie karnym do czasu rozpoznania jego zażalenia przez Sąd Apelacyjny. Powyższe twierdzenie nie znajduje odzwierciedlenia w protokole posiedzenia Sądu Okręgowego z dnia 15 kwietnia 2014 r., a oskarżony nie składał wniosku o jego sprostowanie. Jest ono również sprzeczne z logiką i doświadczeniem życiowym. Uznanie go za prawdziwe oznaczałoby, że sędzia orzekający w wydziale penitencjarnym udzielił oskarżonemu pouczenia sprzecznego z prawem, dlatego Sąd takiemu twierdzeniu oskarżonego nie dał wiary.

Odnosnie pozostałych dowodów zgromadzonych w sprawie, zaliczonych w poczet materiału dowodowego, wymienionych szczegółowo powyżej, w postaci zarówno orzeczeń sądowych, jak i dokumentacji medycznej oraz innych dokumentów, Sąd uwzględnił je przy ustalaniu stanu faktycznego, nie znajdując podstaw do zakwestionowania ich autentyczności ani prawdziwości zawartej w nich treści. Dokumentów tych nie kwestionowała również żadna ze stron. Tymczasem dokumentacja medyczna oskarżonego, zaś w szczególności skierowanie do szpitala z dnia 9 kwietnia 2014 r. (k. 11 z akt sprawy XI K. 936/14) oraz karta wypisowa (k. 154), stanowiły istotny materiał dowodowy dla rozpoznania niniejszej sprawy oraz jej rozstrzygnięcia.

W ocenie Sądu, zachowanie oskarżonego nie pozwala na przypisanie mu przestępstwa z art. 242 § 3 k.k. Zgodnie ze wskazanym przepisem, karze podlega ten, kto korzystając z przerwy w odbywaniu kary pozbawienia wolności, bez usprawiedliwionej przyczyny nie powróci do zakładu karnego najpóźniej w ciągu 3 dni po upływie wyznaczonego terminu. Warunkiem przestępności zaniechania powrotu do zakładu karnego jest więc pozostawanie poza zakładem karnym bez usprawiedliwionej przyczyny.

Odnosząc powyższe do stanu faktycznego niniejszej sprawy wskazać należy, że niewątpliwie oskarżony nie powrócił do zakładu karnego najpóźniej w ciągu 3 dni po upływie terminu przerwy w odbywaniu kary. Jednak, w ocenie Sądu, w niniejszej sprawie istniała usprawiedliwiona przyczyna, uchylająca przestępność czynu zabronionego. Za taką przyczynę należy bowiem uznać pobyt oskarżonego na Oddziale Chorób Wewnętrznych, Endokrynologii i Diabetologii Szpitala MSWiA przy ul. (...) w W. w okresie od 3 kwietnia 2014 r. do 9 kwietnia 2014 r., a zatem w dacie, do której została udzielona poprzednia przerwa. Ponadto w ostatnim dniu pobytu oskarżonego w szpitalu, to jest w dniu 9 kwietnia 2014 r., wystawiono oskarżonemu skierowanie do Szpitala MSWiA Kliniki (...), Endokrynologii i Diabetologii z terminem uzgodnionego przyjęcia w dniu 30 maja 2014 r. (dowód: skierowanie do szpitala z dnia 9 kwietnia 2014 r. k. 11 z akt sprawy XI K. 936/14). Skoro zatem oskarżony w dacie, w której upłynęła poprzednia przerwa w karze, przebywał w szpitalu, a nadto otrzymał kolejne skierowanie do szpitala z bliskim terminem uzgodnionego przyjęcia, trudno oczekiwać od oskarżonego, aby stawiał się do zakładu karnego po upływie przerwy. Jeśli za uzasadnione uznano ponowne przyjęcie oskarżonego M. K. do szpitala, nie zaś na badania czy do przychodni, na które mógłby być dowieziony z zakładu karnego, to stawienie się w zakładzie karnym, a przez to uniemożliwienie przyjęcia do szpitala, pomimo poważnych dolegliwości, mogłoby stworzyć dla oskarżonego stan zagrożenia zdrowia, a nawet

życia. Powyższe, w połączeniu z długim okresem, na który udzielano poprzednio przerwy, brakiem rozstrzygnięcia w przedmiocie wniosku o udzielenie przerwy w karze, poważnymi schorzeniami, na które cierpi oskarżony, przemawia za uznaniem, że istniała po stronie M. K. usprawiedliwiona przyczyna w postaci stanu zdrowia i konieczności leczenia szpitalnego, potwierdzona dokumentacją lekarską, która uchyla przestępność braku powrotu oskarżonego do zakładu karnego.

Niezależnie od stanu zdrowia oskarżonego, stanowiącego, w ocenie Sądu, usprawiedliwioną przyczynę niestawiennictwa w zakładzie karnym, oskarżony nie był świadomy, że pomimo złożonego przez niego wniosku o udzielenie dalszej przerwy w karze jest on obowiązany stawić się w zakładzie karnym przed jego prawomocnym rozstrzygnięciem. Gdyby oskarżony miał taką świadomość, niewątpliwie złożyłby wniosek o wstrzymanie wykonania kary pozbawienia wolności, tak jak uczynił to przy kolejnym staraniu się o przerwę, nauczony doświadczeniem w niniejszej sprawie. Takie przekonanie oskarżonego mogła również wzmocnić okoliczność, iż na posiedzenie Sądu Okręgowego w Warszawie w dniu 15 kwietnia 2014 r. otrzymał on zapewne omyłkowo wezwanie ze wskazaniem, że jego stawiennictwo jest obowiązkowe. Ponadto oskarżony w tej sprawie działał bez pomocy obrońcy, zaś doświadczenie życiowe pokazuje, że skazani istotnie nie mają w tym zakresie odpowiedniej wiedzy, zaś z akt sprawy nie wynikało, aby jakiegokolwiek organy stosownych pouczeń w tym zakresie oskarżonemu udzieliły.

Reasumując Sąd uznał, iż zachowanie oskarżonego M. K. nie wypełniło znamion przestępstwa z art. 242 § 3 k.k., stąd należało oskarżonego uniewinnić.

O kosztach na rzecz obrońcy z urzędu Sąd orzekł na podstawie art. 618 § 1 pkt 11 k.p.k., zaś o innych kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 632 pkt 2 k.p.k. w związku z uniewinnieniem oskarżonego.